

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Pöytäkirja

9.12.2022

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Selvityshanke viranomaisten toimintaedellytyksistä kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa ja kyberpuolustuksessa, kokous 9/2022

Aika ke 7.12.2022 klo 13-16

Paikka Etelä-Esplanadi 4

Osallistujat

Nimi	Organisaatio	paikalla	poissa
Petri Knape, pj	SM	x	
Mikko Soikkeli, vpj	PLM	x	
Tiina Ferm	SM	x	
Minna Bloigu (varajäsen)	SM		x
Harri Ohra-aho	PLM	x	
Pentti Olin (varajäsen)	PLM		x
Stefan Lee	UM		x
Emilia Mustajärvi (varajäsen)	UM		x
Tuija Kuusisto	VM	x	
Niko Mäkilä (varajäsen)	VM		x
Aliisa Tornberg	TPK		x
Leena Antto (varajäsen)	TPK		x
Outi Slant	LVM	x	
Veikko Vauhkonen (varajäsen)	LVM		x
Kimmo Janhunen	OM	x	
Sari Kajantie	SUPO	x	
Jan Sjöblom (varajäsen)	SUPO	x	
Anu Jaakkola	KRP	x	
Tero Muurman (varajäsen)	KRP		x
Janne Jokinen	PE	x	
Pasi Tolvanen (varajäsen)	PE		x
Jani Mattila	Valtori		x
Kasper Havupolku (varajäsen)	Valtori	x	
Kirsi Karlamaa	KTK	x	
Sauli Pahlman (varajäsen)	KTK		x
Kimmo Ulkuniemi	Poha	x	
Tuomas Pöyhönen (varajäsen)	Poha		x
Rauli Paananen	LVM	x	
Marko Sjöroos	VNK	x	
Antti Söderholm (varajäsen)	VNK		x
Hannu Kotipelto, sihteeri	SM	x	
Juha Vehmaskoski (siht. varaj.)	SM		x
Sanna Virtaniemi, sihteeri	SM		x
Kosti Honkanen, sihteeri	PLM		x
Joona Lapinlampi (siht. varaj.)	PLM		x

Pöytäkirja

9.12.2022

Nimi	Organisaatio	paikalla	poissa
Tuomo Rusila (alatyöryhmän pj.)	PV	x	
Timo Nuutinen (alatyöryhmän pj.)	VM	x	

Esityslista**1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen**

- Työryhmän puheenjohtaja avasi kokouksen 13:00 ja totesi läsnäolijat.
- Puheenjohtaja totesi kokouksen painopisteen olevan loppuraporttiluonnoksen luvun 6 kehittämistoimenpiteiden käsittelyssä.

2. Esityslistan hyväksyminen

- Esityslista hyväksyttiin esitetyn mukaisena.

3. Edellisen 16.11. pöytäkirjaluonnoksen hyväksyminen

- Selvityshankkeen 16.11. kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin esitetyn mukaisena.
- Puheenjohtaja pyysi työryhmän jäseniä silmäilemään läpi vielä aiempien kokousten pöytäkirjat sen varmistamiseksi, ettei pöytäkirjoihin ole päätynyt salassa pidettävää tietoa.

4. Suunnitelma mietintöluonnoksen jatkokäsittelystä

- Työryhmän sihteeri esitteli suunnitelman siitä, miten luonnoksen eri käsittelyvaiheiden kautta lopullinen versio voitaisiin saavuttaa annetussa aikataulussa. Suunnitelma on saatavilla yhteisessä Tiimeri-työtilassa.
- Keskustelussa nousi esiin alatyöryhmien työn olevan vielä kesken ja aikataulun olevan tiukka myös konsensuksen kehittämistoimenpiteistä saavuttamisen näkökulmasta. Puheenjohtaja muistutti työryhmässä tehtävän asiantuntijaselvitystä ja luotavan ehdotuksia kehittämistoimiksi, joita vasta myöhemmissä prosesseissa viedään käytäntöön.
- Raporttiluonnoksen lukujen tekstisisällöt muuttuvat vielä ja yksittäisten tekstiosuuksien sijoittelua tarkoituksenmukaisella tavalla sopivaan alalukuun jäsenellään vielä.
- Esiin nousi kysymys lausuntokierroksesta. Keskustelussa tunnistettiin selvityshankkeen sekä kireä aikataulu että todettiin kysymyksessä olevan asiantuntijaselvitys, jossa työryhmän jäsenet edustavat ministeriöitään ja virastojaan, mutta lopullista päätöstä mahdollisesta lausuntokierroksesta ei tehty.
- Alatyöryhmien puheenjohtajia pyydettiin ottamaan ylös keskustelusta alatyöryhmänsä tekstiosuuksiin liittyvät huomiot. Alatyöryhmiä pyydettiin sekä jatkamaan tekstiosuuksiensa jalostamista että muokkaamaan niitä kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta. Muokkaukset tulee kohdistaa Tiimeri-työtilaan ladattuun versioon loppuraportista.
- 14.12. kokouksessa käsitellään 2.0 versio loppuraporttiluonnoksesta.

5. Kehittämistoimenpide-ehdotusten käsittely

a. Luku 6.1.

- Keskusteltiin luvussa esitetyistä kehittämistoimenpide-ehdotuksista ja todettiin niiden osalta tarvittavan jonkin verran jatkotyötä. Niin ikään käytetty terminologia herätti keskustelua. Pohdittiin myös, olisiko joillekin kehittämistoimenpide-ehdotuksille loogisempi paikka jossakin muussa alaluvussa. 3T-alatyöryhmä totesi voivansa tuottaa alaluvun alkuun tekstiä, joka luo yleisempää kontekstia ennen toimialakohtaisia ehdotuksia.
- Keskustelussa nostettiin esiin myös vaikutelma siitä, että useiden kehittämistoimenpide-ehdotusten taustalla vaikuttaisi olevan olettaamus valtiollisesta tahosta, kun todellisuudessa on myös muitakin tekijätahoja.
- Keskustelussa todettiin tarve tuoda selkeämmin esille kehittämistoimenpiteiden tarpeellisuus. Raporttiluonnoksen logiikan mukaan luvussa 6 tunnistetaankin kehittämistarpeet, joihin luvun 7 kehittämistoimilla on määrä vastata, jolloin lukijalle rakentuu ymmärrys sekä tarpeista että tarvittavista kehittämistoimenpide-ehdotuksista.

b. Luku 6.3.

- Luku tai siinä esitetyt kehittämistoimenpide-ehdotukset eivät herättäneet vilkasta keskustelua. Todettiin kuitenkin luvun täydentyvän sekä selkeyttävällä kuvalla että lisäteksteillä ja tunnistettiin joitain tarkennustarpeita.
- Tiedonvaihdon osalta keskusteltiin tarpeesta määritellä mitä tietoa missäkin tilanteessa viranomaisten välillä vaihdetaan ja viitattiin nk. kyberPTR-hankkeessa tehtyyn työhön. Myös esimerkkitalanteiden käyttäminen ehdotusten konkretisoimisessa nostettiin esiin.
- Puheenjohtaja kannusti nostamaan pohdinnoissa katseen rajoitteista mahdollisten ratkaisujen etsimiseen.

c. Luku 6.5.

- Luvun käsittelyn yhteydessä keskusteltiin käytettävistä termeistä ja toivottiin yhteismitallisuutta esimerkiksi viitattaessa kyberuhkien vakavuuteen tai kuvailtaessa toimenpiteiden tarvetta. Näiden osalta ehdotettiin käytettävän viittausta vakaviin kyberuhkiin ja toimenpidetarpeiden välttämättömyyteen.
- Luvun tekstien todettiin vielä täydentyvän ja samoin tekstiosuuksien sijainnin alaluvussa tarkentuvan.

d. Luku 6.6.

- Alaluvun kehittämistoimenpiteiden käsittelyn yhteydessä käytiin keskustelua vastatoimista, niiden oikeudellisesta viitekehyksestä ja attribuution, vastatoimien ja vaikuttamisen nähtiin muodostavan loogisen kokonaisuuden ja jatkumon.

e. Luku 6.7.

- Keskustelua käytiin kyberturvallisuuden valvonnan tematiikasta ja siihen liittyen viranomaisten rooleista ja tietotarpeista.
- Puheenjohtaja tiivistä keskustelun toteamalla alaluvusta esitetyistä kehittämistarpeista vallitsevan aikalailla yhteinen näkemys, joskin kehittämistoimenpiteissä vielä avoinna oleviin yksityiskohtiin on tarpeen palata myöhemmissä vaiheissa.
- Esille nousi myös tarve kiinnittää huomiota virastojen ja viranomaisten välisen tiedon vaihdon lisäksi tarvittavan tiedon välittymiseen ministeriötasolle.
- Kiinnitettiin huomiota myös jo olemassa olevien viranomaisten toiminnan valvontamekanismien esille tuomiseen tekstissä.

6. Muut asiat

- Käsitteet alatyöryhmän osalta nousi esiin käsitteiden tuominen tekstin joukossa tietolaatikkoina tai alalukujen alussa johdantoina ja käsitteiden jaottelu uhkiin, tiedusteluun, tilannekuvaan sekä suoja- ja vastatoimiin.
- Varapuheenjohtaja esitteli ajatuksen riskilähtöisestä lähestymistavasta. Keskustelussa todettiin tarve tämän osalta strukturoituun lähestymistapaan.
- Puheenjohtaja mainitsi Turvallisuukskomiteasta pyydetyn ja komitean seuraavassa kokouksessa pidettävän esityksen selvityshankkeesta.

7. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:50.